

Διαφοροποιημένη διδασκαλία - Εναλλακτική
ενισχυτική διδασκαλία στο πλαίσιο της δράσης
«Μια νέα αρχή στα ΕΠΑΛ.»

Ελευθέριος Βεκρής
Εκπαιδευτικός, Σύμβουλος Α΄ - ΙΕΠ

Διαφοροποίηση της διδασκαλίας στη σύγχρονη εκπαίδευση

- Από τα κεντρικά σχεδιασμένα ΑΠ στις ανάγκες των υποκειμένων της εκπαίδευσης (μαθητές – εκπαιδευτικοί – τοπικές κοινωνίες)
- Είναι τρόπος σκέψης για τη διδασκαλία και τη μάθηση που ξεκινά από τη θέση ότι η διδασκαλία πρέπει να αρχίζει από το σημείο στο οποίο βρίσκονται οι μαθητές, παρά να στηρίζεται σε ένα προκαθορισμένο σχέδιο δράσης, το οποίο αγνοεί την ετοιμότητα, το ενδιαφέρον και το μαθησιακό προφίλ του μαθητή. (Tomlinson, 2003)
- ...θα πρέπει να γίνει αντιληπτή ως μέθοδος διδασκαλίας, η οποία βασίζεται και αντιμετωπίζει τους μαθητές ως βιογραφίες και όχι ως κόπιες της ίδιας εικόνας... (Κουτσελίνη, 2006)

Διαφοροποίηση της διδασκαλίας στη σύγχρονη εκπαίδευση – Η μετανεωτερική στροφή

- Στροφή προς την κατανόηση της ετερότητας
- Στροφή προς τη διαλογικότητα
- Στροφή προς την ευελιξία

Βασικά χαρακτηριστικά της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (Tomlinson, 1999)

- Επικέντρωση στα ουσιώδη
- Ανταπόκριση στη διαφορετικότητα των μαθητών /τριών
- Ευέλικτη εργασία στην τάξη
- Συνεχής και αποτελεσματική αξιολόγηση των αναγκών του/της μαθητή/τριας
- Διαφοροποίηση του περιεχομένου, της διαδικασίας και του αποτελέσματος
- Εφαρμογή αξιολογών δραστηριοτήτων και μαθησιακών διευθετήσεων
- Μαθητές/τριες και εκπαιδευτικοί συνέταιροι στη μάθηση
- Προώθηση τόσο της ομαδικής όσο και της ατομικής εργασίας

Πέντε βασικές όψεις της διαφοροποιημένης διδασκαλίας (Tomlinson, C. 2016)

- Υποστηρικτικό (ελκυστικό) μαθησιακό περιβάλλον
- Σαφείς μαθησιακοί στόχοι – Υψηλής ποιότητας ΠΣ.
- Διαμορφωτική (περιγραφική) αξιολόγηση
- Μαθητοκεντρική διδασκαλία
- Διδακτικές πρακτικές – Διαχείριση της τάξης

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Διαμεσολαβητής

Εκπαιδευτικός- ερευνητής

Ικανός να «ακούει» και να «βλέπει»\

Ικανός να αναστοχάζεται

Ευέλικτος στη διαχείριση του χρόνου

Ευέλικτος σε σχέση με μαθησιακές επιδιώξεις

Πεπεισμένος για τη διαδικασία και όχι για το αποτέλεσμα μάθησης

Ευέλικτος και ανοιχτός σε σχέση με χειρισμό του λάθους

Εναλλακτική – ενισχυτική διδασκαλία

- Γιατί εναλλακτική;
  - Διαφοροποιείται από τη λογική της φροντιστηριακής λογικής ως πρόσθετης στήριξης χωρίς να την αποκλείει.
  - Στηρίζεται στη διαφοροποιημένη διδασκαλία και παρεμβαίνει στο πρόγραμμα σπουδών (Διαφοροποιεί στόχους, δραστηριότητες, εκπαιδευτικά υλικά, αποτελέσματα)

Γιατί ενισχυτική;

- Γιατί δύο βασικοί της στόχοι είναι:
  - να ενισχυθούν οι μαθητές/τριες της Α΄ ΕΠΑ.Λ. σε θέματα βασικών δεξιοτήτων στα Νέα Ελληνικά και τα Μαθηματικά.
  - να ενδυναμωθούν οι μαθητές/τριες να διαμορφώσουν θετική στάση.

Εναλλακτική – ενισχυτική διδασκαλία

- Στηρίζεται στη συνδιδασκαλία

Η διαφοροποιημένη προσέγγιση απαιτεί προσεκτική παρατήρηση, καταγραφή δεδομένων και διαμόρφωση ενός ΠΣ στηριγμένου στις ανάγκες των μαθητών και της σχολικής κοινότητας. Απαιτεί συνεργασίες.

Τι είναι συνδιδασκαλία;

- Στη Συνδιδασκαλία, βρίσκονται στην γενική τάξη δύο (ή και περισσότεροι) εκπαιδευτικοί, όπου δουλεύουν μαζί, προκειμένου να διδάξουν μία διαφορετική, ανάμεικτη ομάδα μαθητών, στον ίδιο φυσικό χώρο.

Χαρακτηριστικά εναλλακτικής

- Η συνδιδασκαλία, περιλαμβάνει, από κοινού σχεδιασμό, καθοδήγηση και αξιολόγηση όλων των μαθητών, είτε παρουσιάζουν δυσκολίες είτε όχι, και τροποποιήσεις όπου κρίνεται αναγκαίο, του αναλυτικού προγράμματος, προκειμένου να καλυφθούν οι διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε μαθητή.

Χαρακτηριστικά εναλλακτικής

- Οι συνεργάτες πρέπει να αποκτήσουν εμπιστοσύνη μεταξύ τους, να αναπτύξουν και να καλλιεργήσουν την επικοινωνία, να μοιραστούν τις μικροδουλειές, να εργασθούν μαζί δημιουργικά για να ξεπεράσουν προκλήσεις και προβλήματα, να προβλέπουν συγκρούσεις και να τις διαχειρίζονται προς μια εποικοδομητική κατεύθυνση.

Προϋποθέσεις Συνδιδασκαλίας

- Συνεργατική διάθεση
- Συνεργατικός σχεδιασμός
- Συνεργατική παρουσίαση
- Συνεργατική επίλυση του
- προβλήματος
- Συνεργατική διαδικασία

Βασικά είδη του μοντέλου της συνδιδασκαλίας

- Στο πρώτο, ένας εκπαιδευτικός οδηγεί την τάξη και ο άλλος έχει υποστηρικτικό ρόλο εξατομικευμένα ή σε μικρές ομάδες μαθητών.
- Σταθμοί διδασκαλίας, όπου οι μαθητές είναι χωρισμένοι σε ετερογενή γκρουπ και “δουλεύουν” στους σταθμούς εργασίας, με κάθε δάσκαλο.
- Η παράλληλη διδασκαλία δύο ομάδων, όπου οι δύο εκπαιδευτικοί σχεδιάζουν τη διδασκαλία, χωρίζουν όμως την τάξη στα δύο και διδάσκουν ο ένας στη μία ομάδα και ο άλλος στην άλλη.

- - Στην εναλλασσόμενη διδασκαλία, ένας εκπαιδευτικός διδάσκει μία μικρή ομάδα μαθητών, ενώ ο άλλος εκπαιδευτικός καθοδηγεί την υπόλοιπη τάξη.
- Τέλος, στην ομαδική διδασκαλία, και οι δύο εκπαιδευτικοί σχεδιάζουν τη διδασκαλία και καθοδηγούν τους μαθητές στην τάξη με ένα συντονισμένο τρόπο.

Αξιολόγηση και προβληματισμοί

Τσιρίκας Κωνσταντίνος & Κουτσοιρά Ζωή 12ο Δ.Σ.Κατερίνης

- - Η συνδιδασκαλία από μόνη της είναι ένα
- εγχείρημα πολύπλοκο και δύσκολο.
- - Εξεύρεση χρόνου για προγραμματισμό,
- σχεδιασμό, εφαρμογή και αξιολόγηση.
- - Συγκρούσεις ή διαφορές προσωπικοτήτων,
- στυλ, αξιών των συμμετεχόντων.
- - Οι μη καθορισμένοι και αποσαφηνισμένοι ρόλοι
- μέσα από το νομικό πλαίσιο
- - Η ελλιπής επιμόρφωση και υποστήριξη των
- εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής. Αξιολόγηση και προβληματισμοί.

Θετικές εμπειρίες

- Καλλιέργεια συνεργασίας μεταξύ συναδέλφων.
- Ευκαιρία για ανταλλαγή απόψεων.
- Ευκαιρία για αλληλεπίδραση πάνω σε περισσότερους μαθητές.
- Αύξηση της εξατομικευμένης στήριξης προς τους μαθητές, λόγω της εμπλοκής δύο εκπαιδευτικών.
- Η συνεργασία μεταξύ των εκπαιδευτικών αντικατοπτρίστηκε στους μαθητές και ενίσχυσε τη δική τους συνεργασία και εμπλοκή.

Χριστίνα Μιχαήλ-Πισσάρη Αλεξία Αντωνίου